

nok után – egy koncertterem-építő mozgalmat lehetne beindítani. Nagyon időszerű volna. Ahol néhány éve megépültek az agorák, ott szerencsésebbek az együttesek, mert azok alkalmasabb terek lettek. Ahogy hallom, a kezdeti félelmek ellenére, ezek megtelnek emberrel, rengeteg a program, sok fiatal is szívesen látogatja. Ahol létesül a kultúrának megfelelő helyszín, azonnal kiderül, meg lehet tölteni rendezvénnyel, közönséggel is. Ez is bizonyítja, hogy a kultúrára nagyobb az igény vidéken is, mint ami látszik. Csak ezt nagyon könnyű nem észrevenni. Visszatérve a hivatásossághoz, Szolnok egyébként remek példa arra, hogy hogyan nőheti ki magát egy együttes... Most Székesfehérvárnak is sok sikert kívánunk ezen az úton.

! *A többieknek mi lenne a jó stratégia?*

– Azt gondolom, hogy csinálni kell minden erővel, mert ha valaki megy előre, bevonja a város publikumát, kihasznál minden eszközt, hogy minél gazdagabb programot nyújtson, minél többször, minden fórumon jelen legyen, hogy a közönséggel aktív kapcsolatot tartson, akkor a városi vezetés is felfigyel rá és berántódik a dologba. Ha a döntéshozók látják, hogy mennyire népszerű az együttes az adott városban, akkor támogatni is jobban fogják, mert érdekükben áll. Tenni kell az embernek a dolgát, s nem várni a megfelelő körülményekre, vagy a politikára. Ha magad mellé tudod állítani a közönséget, akkor nyertél. Én ebben hiszek. Ez Egerben nagyon szépen alakul.

! *A Regionális Zenekari Szövetség élén mit tervez? Mit szeretnének elérni?*

– A kiszámíthatóság lenne az elsődleges. Ebben sokat segítene egy körülhatárolt, elkülönített keret a pályázati rendszerben. Szeretnénk elérni a támogatási összegek emelését is. Szeretném, ha tagegyütteseinkkel közös projekteket is létre tudnánk hozni. Jó volna uniós pályázatokon is közösen indulni, sokkal jobban összekapcsolni a vidéki városok zenei életét egymással. A szövetségen belül pedig egy még aktívabb információcserét és hatékony problémakezelést kell elősegíteni. Továbbá minden fórumon megmutatni ezeknek az együtteseknek a gazdag jelenét. Mert itt vagyunk és dolgozunk keményen, s örömmel.

R. Zs.

Zenekari muzsika – fél évszázada

Gálakoncerttel, külföldi fellépéssel ünnepel a Kecskeméti Szimfonikus Zenekar

Bérleti sorozatot tart, újrakezdés hangversenyt rendez, s rendszeresen muzsikál jótékonyági operagálán is a Kecskeméti Szimfonikus Zenekar. A társulat több filmben is szerepelt már, például a Beethoven árnyékában című alkotásban vagy a most készülő Kincsem moziban. A zenekar sok évtizedes múltja tekinthet vissza, ebben az évben már fél évszázados fennállását ünnepelheti. S nemcsak a társulat, hanem vezetője, Gerhát László is jubilál, hiszen húsz esztendővel ezelőtt vette át az együttes irányítását. A karmester a jubileumi szezon programjairól, a Regionális Zenekarok Szövetségébe visszatért együttes mindennapjairól, elképzeléseiről mesélt, valamint arról, hogy tervezik-e a hivatásos útra lépést.

Gerhát László

! *Miért csak most csatlakoztak ehhez a szervezethez?*

– Mi az alapítók közé tartoztunk, akkoriiban ugyanis még előadóművészeti szervezatként, önálló gazdálkodással dolgoztunk. Közben azonban változott a státuszunk, a fenntartó önkormányzat megszüntette a zenekart működtető kft-t, és betagozódottunk a városban működő művelődési központba. Ezért nem számolt velünk a szövetség. Mostanra viszont kiderítettük, nem kizáró ok, hogyha nem vagyunk önálló szervezet. Így újra kértük a tagfelvételünket, és ismét csatlakoztunk. Fontos ez a szervezet, hiszen szükség van érdekképviseletre és arra is, hogy legyen egy közösség, ahol megbeszélhetjük a hasonló problémákat, ráadásul ötleteket kaphatunk egymástól a megoldásra.

! *Szép évfordulót ünnepelhetnek az idén, fél évszázad jelentős idő egy nem hivatásos együttes életében...*

– A zenekari tevékenység Kecskeméten még régebbre nyúlik vissza, hiszen már az ezernyolcszázados évektől mindenféle zenekari formáról találni feljegyzéseket. Mégis az 1966-os esztendő volt az, amikor a település zeneszerető polgárságának az igénye, valamint a városvezetés támogatása életre hívta a mai együttes őseit. Mindenképpen meg kell említeni az akkori döntéshozók által felkért karnagyot, Kemény Endrét, aki évtizedeken keresztül vezette az együttest. Sikerült még a hivatásos formát is elérniük, nagyon szervezetten, igen jól dolgoztak. Nemcsak a város zeneéletét szolgálta a szimfonikus zenekar, hanem budapesti, vidéki, külföldi fellépéseken is részt vett, bérletes produkciókat szervezett, számos filmharmóniai hangversenyt adott. Temérdek neves vendégművész szerepelt az együttesel. Mindez most is követelményt állít eléink. Ezekre az alapokra kell építeznünk, ezt az utat kell nekünk is követnünk.

! *Őn is jubilál ebben az esztendőben, hiszen éppen két évtizede vette át a zenekar vezetését.*

– A két évforduló valóban összekapcsolódik, hiszen 1996-ban bízott meg a város az együttes újra alakításával. Volt ezt megelőzően ugyanis egy olyan időszak, amikor támogatás hiányában nagyon nehezen működött a zenekar, és csupán a tagok lelkesedése tartotta életben. Ők szívügyüknek tekintették a társulatot, folytatni akarták a

A Kecskeméti Szimfonikus Zenekar

korábban megkezdett munkát, ezért a pénzhiány ellenére – öntevékeny módon történő muzsikálással – átmentették a zenekart ezeken a nehéz időkön. A gondok ellenére nagyon szép és jelentős időszak volt ez... Nekem húsz évvel ezelőtt az volt a feladat, hogy szervezeti és szakmai megalapozottsággal újraépítsem az együttessé az akkori zenekari tagokból.

Ha visszatekint erre a két évtizedre, hogyan látja, hová jutottak el, hol tartanak a közös munkában?

– Volt egy nagyon jelentős időszaka a zenekarnak – a hathatós városi támogatásnak köszönhetően. Önálló gazdálkodással először közhasznú szervezet lettünk, majd kft-ként működünk, s az, hogy a pénzügyekben szabad kezünk volt, segített felmérni és jól tervezni a szakmai munkát. Lehetőségünk volt a hangszerpark bővítésére, karbantartására, így ismét meg lehetett alapozni az együttes jövőjét. A város aztán négy évvel ezelőtt úgy gondolta, jobb lesz nekünk, ha egy olyan intézmény áll mögöttünk, amely működteti a zenekart, kiszolgálja az együttesben folyó munkát, ráadásul helyszín tekintetében is segítségünkre van. Így tagozódtunk be a művelődési központba, ezzel azonban elvesztettük az önálló gazdálkodásunkat.

Ennek az új helyzetnek inkább előnye vagy hátránya van az együttes számára?

– Akkor, amikor ez a váltás megtörtént, a fennmaradásunk biztosítékát láttuk a döntésben. Az azonban, hogy megszűnt az önálló előadóművészeti státuszunk, azzal járt, hogy jelentős állami támogatást veszítettünk, hiszen így pályázni sem tudunk. A továbblépés, a hogyan tovább szempontjából lényeges, hogy mérleljük a következő időszakban, változtatni kell-e ezen a formán vagy sem. A szakmai munkánkba nem szólnak bele, szabad kezünk van a közreműködőket illetően, a műsorpolitikát közösen alakítjuk ki, ez mind-mind pozitívum.

Gondolom, a reklámozásban, a jegyeladásban is segítséget nyújt a művelődési ház.

– Így van, s az általuk biztosított helyszín is nagyon lényeges az együttes életében. Jó döntés volt 1997-ben, amikor a zenekarunk a Kodály Iskola új épületében kapott helyet, remekül tudtunk ott dolgozni, de azóta az intézmény kinőtte magát... A társulat számára is továbblépési lehetőséget jelentett, hogy el tudott onnan költözni. Nem volt már ideális az a helyzet, most szerencsésebb a zenekar fizikai elhelyezése is.

Elképzelhető, hogy most, ennek a szép évfordulónak a kapcsán, ismét az önállóság felé indulnak?

– Nehéz kérdés, hogy mi a megfelelő út. A törekvés nyilván ez, de okosan fel kell mérni, hogy a Kecskeméti Szimfonikus Zene-

kar számára mi a stabilitást nyújtó, biztos megoldás – mind financiálisan, mind a működés tekintetében. Át kell mindez gondolni, ahogy azt is, mennyit számít a jelenlegi, segítő háttérintézmény, és mennyire lehet a fenntartó önkormányzatot megnyerni ahhoz, hogy adott esetben támogassák az önállósodást is.

Kikből áll a zenekar?

– A városban működő két intézmény: a Kodály Iskola és az M. Bodon Pál Zeneiskola pedagógusaiból. Emellett nekünk is van egy Kecskeméten kívüli zenekari tagságot összegyűjtő körünk. Ők ugyanúgy próbálatogató, koncertező tagok, mint az itteniek. Nagykörös, Kiskunfélegyháza a szoros vonzáskörzetünk, de még budapesti muzsikuskunk is akad.

Évente hány koncerten lépnek a publikum elé?

– Kétévente változik a szám, mert a Filharmoníával közösen is akadnak fellépéseink, a megyei ifjúsági sorozatokat időnként a Kecskeméti Szimfonikus Zenekar látja el. Azonban ennek a költségét nem tudjuk minden esztendőben fedezni, ezért kerül csak erre a sorozatra két-három évente sor. Akkor 15-16 szolgálattal nő a szám, egyébként, ezt leszámítva átlagosan évente 8-10 fellépésen szerepelünk. Nagy volumenű programoknál mindig az az elsődleges cél, hogy ne csupán egyszer adjuk elő a műsort,

KECSKEMÉTI SZIMFONIKUSOK

hanem többször is. Az utazgatással járó költséget azonban nem könnyű előteremteni, bár erre törekszünk, s ebben szeretnénk a jövőben előrelépni. Jó lenne, ha minél több helyre el tudnánk vinni egy-egy programunkat.

■ *Már hagyománynak számít, hogy újévi koncertet tartanak, emellett rendszeresen muzsikálnak jótékonyági operagálán is.*

– Az évadunk gerincét a jeles alkalmak adják. Fellépünk a Tavasz és a Kodály Fesztiválon, a Hírös Héten. Számomra szívügy az is, amelynek most már lassan szintén húsz éves hagyománya van, hogy a Kodály Szakközépiskolával közösen is adjunk egy hangversenyt. A zenekarral együtt muzsikálhatnak a kimagasló tehetségű hangszeres növendékek, azok, akik versenydíjakat nyertek. Számukra ez nagy lehetőség, nekünk pedig roppant mód üdítő feladat. A gyerekeknél, a fiataloknál különösen fontos, hogy lássák a pódiumon a kortársaikat, akiket mindig óriási ovációval fogadnak.

■ *A hagyományos hangversenyek mellett még díjat is alapítottak, minden évben kiválasztják a legjobb zenekari művészt...*

– Most már ez az elismerés is hét esztendő múlta tekinthet vissza. Úgy gondoltuk, legyen egy olyan lehetősége az együttesnek, hogy kiemelje azt a tagot, aki az adott évben jelentős munkát végzett. Ez nagyon sokat számít mindenkinek. A díj rangját pedig emeli, hogy a saját kollégáik szavaznak róluk.

■ *Bár a regionális zenekarok közé tartoznak, saját bérlettel is rendelkeznek már sok esztendeje.*

– A Filharmóniával közösen működött ez a sorozat jó ideig, most már csak az ifjúsági előadásaink közösek. A Művelődési Központ indított azonban egy olyan bérletet, ami kiváltotta ezt a Filharmóniás-sorozatot. Akad ebben kamaraest is, sok neves művészfellépő, azonban az események jelentős részében a zenekarunk lép pódiumra. Azért ez a bérlet is mindenképpen jelzi, hogy gondos gazdánk van, aki számít az együttesre.

■ *Az, hogy rendszeres sorozatuk van, az igényt is mutatja. Ezek szerint minden estre akad közönségük.*

– Nyilván egy bérlet abban is segít, hogy élő kapcsolatunk legyen a közönséggel, aztán erre az érdeklődésre a későbbiekben is lehet alapozni. A helyi közösségnek fontos a saját zenekara. Mindig ki kell azon-

ban találnunk valami újat, hogy más és más publikumot is meg tudjunk nyerni. Arra törekszünk, hogy olyan, ismertetővel egybekötött koncerteket adjunk – a fellépőelőadásainkon is –, ami segít a szabadabb, kötetlenebb kapcsolat kialakításában. Szerencsére az érdeklődés, a jegyeladás azt jelzi, hogy van igény a zenekarra. Sokszíni a programunk, akad közte operagála, kamaraest és oratórium is. A fő koncerthelyszínünk a művelődési ház, de templomban, iskolában, színházban is fellépünk.

■ *Különleges feladatokat is elvállalnak, hiszen szerepeltek már két filmben, s tavaly például nagykoncerten muzsikáltak Szekeres Adriennel.*

– Nem szabad nagyon vaskalapos módon olyasfajta konzervativizmus útján haladni, ami figyelmen kívül hagyja, hogy mi az, ami segíthet, nemcsak a zenekar létén, hanem a zenekultúra szélesítésében is. Más stílusú produkciókban is részt lehet venni, ha az nagyon jó színvonalú. Szekeres Adrienn mellett más műfajban ugyancsak kipróbáltuk magunkat, hiszen a Csík zenekarral is koncerteztünk már. Büszke vagyok arra, hogy 2005-ben, a Beethoven árnyékában című filmben a Kecskeméti Szimfonikus Zenekar muzsikálhatott, tavaly nyáron pedig a Kincsem filmben vállalt szerepet az együttes. Ezek érdekes, izgalmas felkérések a számunkra, ami emellett természetesen szakmai kihívást is jelent.

■ *Milyen különleges programokkal köszöntik ezt az ötven évet?*

– Olyan vendégművészeket hívtunk, akiket nagy közönségérdeklődés övez. Egyébként nemcsak a jubileum miatt, hiszen mindig arra törekszünk, hogy olyan előadók szerepeljenek velünk, akikkel a muzsikálás a zenekarnak is nagy élményt jelent... Az évforduló előtt tisztelegve két kiváló karmester érkezik hozzánk. Velünk muzsikál Medveczky Ádám egy operakeresztmetszet-előadásban, a Kobayashi Ken-Ichiro által dirigált hangverseny pedig a jubileumi est lesz. De hadd mondjam el, hogy rendszeresen koncertezünk a Nemzeti Énekkarral, a Debreceni Kodály Kórusal, az idei Kodály Fesztiválon pedig fellépünk Vigh Andreával és Drahos Bélával. Szóval, nagy örömmel tekintünk a következő hangversenyek elé.

■ *Mi a helyzet repertoárépítés terén?*

– Arra törekszünk, hogy a zenekari muzsikusainknak szolistafeladatokra vagy ka-

maramuzsikálásra is lehetőséget adjunk. Több olyan rendezvényünk van, amikor nem a teljes zenekar, hanem kisebb együttes játszik, és ez nagyobb egyéni felelősséget hárít a tagokra. Természetesen a repertoárt is nagyon tudatosan építjük. A klasszikus kompozíciók műsorra tűzése a zenekari játék szempontjából a legjelentősebb iskola. Ha Mozart vagy Haydn szimfóniáihoz nyúlunk, vagy az oratorikus műveik csendülnek fel, annak éppen az a célja, hogy az a fajta hangszerjáték, amely a hangszerkezelés alapja, napi szinten megjelenjen az együttes munkájában. Legyen lehetőségük a zenekari tagoknak a hangszerjátékuk csiszolására. Rengeteget lehet tanulni egy Mozart-, Haydn-szimfónia próbaidőszakában, nemcsak a művet illetően, hanem az egyéni zenekari játék tekintetében is. Persze lényeges szempont a közönségigény is, de elsődlegesen az együttesépítés számít.

■ *Ha nem is ötven, de mi a következő öt éves terv?*

– A realitás talaján szeretnénk maradni. Hathatósabb lépéseket kívánunk tenni az eredményesebb ifjúsági zenei nevelésért. Idén is lesznek olyan koncertek, programok, amelyeket szeretnénk az iskolákba elvinni. Az egyik legfontosabb feladatunk pedig azt tartom, hogy minél többször legyenek ismétlőkonzertjeink, egy-egy programot minél többször adjunk elő. Akár külföldi turnéra is induljunk. Erre ebben az ünnepi évadban lesz lehetőségünk, hiszen Marosvásárhely, a tesvérvárosunk hívta meg a zenekart. De szeretném, ha erre nemcsak a jubileum kapcsán kerülne sor. A távolabbi jövőben pedig jó lenne, ha az előző időszakban is vágyott változást, a hivatásos formát is elérhetnénk. Ez nagyon nehéz út, lépcsőzetesen lehet csak haladni, de szeretnénk ezirányba is megtenni a kezdő lépéseket. Meg kell teremteni az anyagi bázist, aztán kamaraegyüttesként elindulni. Azt gondolom, Kodály városa, Kecskemét nem engedheti meg magának, hogy ezt a lépést előbb-utóbb ne tegye meg... Elsőként a nagyobb önállóságot, az anyagi biztonságot szeretnénk megteremteni. Nagy illúzióink nincsenek, de előgondolkozunk tíz-húsz év távlatában. Örömteli dolog, hogy idén az önkormányzat emelte a zenekar forrását. Ez az elmúlt években váratott magára, de nagyon jó, hogy legalább most megtörtént. A hosszú távú tervekhez persze még kevés, de nemcsak múltunk van, hanem jövőnk is...

R. Zs.